

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

УДК 351.745.7:343.985(004.9)

Лисенко В. В. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету державної фіскальної служби України, м. Київ;
Лисенко О. В. – кандидат юридичних наук, керівник комунікативного напрямку Всеукраїнської правозахисної організації «Юридична сотня», м. Київ

Інформаційно-довідкове забезпечення встановлення місцеперебування осіб, оголошених у розшук

Розглянуто особливості інформаційно-довідкового забезпечення розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду. Проаналізовано головні проблеми його організації правоохоронними органами.

Ключові слова: розшук підозрюваного (обвинуваченого), організація розшуку, інформаційно-довідкове забезпечення, інформаційно-пошукові системи.

Ефективність діяльності правоохоронних органів щодо виявлення, розкриття та розслідування злочинів безпосередньо залежить від рівня інформаційних технологій для збирання, накопичення та аналізу інформації, що стосується обставин учинення злочинів й осіб, які їх учинили. Головним етапом є виокремлення даних, що сприятимуть правоохоронній діяльності, зокрема викриттю осіб, які вчинили злочини, установленню місцеперебування осіб, оголошених в розшук, тощо.

У наукових дослідженнях інформаційне забезпечення правоохоронних органів України тлумачать як «процес збирання, отримання, опрацювання, поширення, аналізу та використання інформаційних ресурсів, необхідних для виконання визначених законом завдань та функцій цих органів» [1, с. 5]. Центральною в

інформаційно-довідковому забезпеченні є первинна ланка цього процесу – криміналістична інформація. Ідеться про інформацію, яку можна використати для виявлення, розкриття і розслідування злочинів. Це можуть бути не лише відомості щодо обставин учинення кримінальних правопорушень та осіб, які їх учинили, а й будь-які відомості, що не стосуються злочинних діянь, не пов'язані з учиненням злочину, однак за допомогою яких можна виконати завдання з розслідування злочинів.

Для встановлення місцеперебування осіб, оголошених у розшук, правоохоронні органи використовують широкий спектр інформації, що міститься в інформаційних базах, банках даних, інформаційних обліках, інформаційно-пошукових, інформаційно-аналітичних системах. Безпосередньо для накопичення, аналізування та використання інформації про осіб, які переходять від відбування досудового розслідування, суду, ухиляються від відбування кримінального покарання, та безвісті зниклих правоохоронні органи ведуть спеціальні інформаційно-пошукові обліки. На офіційному веб-сервері Національної поліції України є окремий розділ, де розміщено інформацію стосовно розшуку терористів із зони АТО [2].

Значний обсяг інформації про осіб, які перебувають у розшуку, наявної в інформаційно-пошуковій системі «Розшук», адміністрування якої здійснює Департамент інформаційних технологій МВС України. Зазначений інформаційний ресурс містить інформацію про осіб, що на підставі постанови слідчого, прокурора чи суду оголошені в регіональний, державний, міждержавний чи міжнародний розшук. Інформація з територіальних підрозділів надходить засобами електронного зв'язку до підрозділів обласного рівня. Звіди інформацію надсилають на центральний рівень – до Департаменту інформаційних технологій МВС України. Інформація щодо розшуку осіб, які переходять від органів досудового розслідування чи суду, ухиляються від відбування кримінального покарання, є доступною для працівників правоохоронних органів на всій території України, що сприяє ефективній діяльності щодо встановлення їх місцеперебування. На веб-ресурсі «Розшук» МВС України можна ознайомитися з розділами зазначеної інформаційно-пошукової системи, яка містить відомості щодо: зниклих громадян; невідомих трупів; викрадених культурних цінностей; викрадених мобільних телефонів; зброї, що

знаходиться в розшуку; транспортних засобів, що знаходяться в розшуку; осіб, що переховуються від органів влади; осіб, що не можуть надати про себе відомостей унаслідок хвороби або неповнолітнього віку. Зазначений вище веб-ресурс призначений для доведення до відома необмеженого кола осіб інформації, зокрема й про осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду.

Щодо конкретної особи, яку оголошено в розшук, зазначають таку інформацію: прізвище, ім'я, по батькові розшукуваної особи, дата її народження, фото; місце і дата її зникнення; територіальний підрозділ органів Національної поліції України, який здійснює розшук; стаття Кримінального кодексу України, яка передбачає кримінальну відповідальність за вчинення злочину розшукуваною особою; запобіжний захід щодо особи, яку оголошено в розшук; детальна інформація для зв'язку з підрозділом Національної поліції України, що здійснює розшук.

Про осіб, які перебувають у міждержавному та міжнародному розшуку, інформацію накопичують у відповідних ресурсах – банках даних інформації Генерального секретаріату Інтерполу. Департамент Інтерполу та Європолу Національної поліції України забезпечує представництво України в Міжнародній організації кримінальної поліції (Інтерпол) і Європейському поліцейському офісі (Європол), а також повноважень Національної поліції України як Національного центрального бюро Інтерполу та Національного контактного пункту Європолу в Україні. Зазначений підрозділ є тим органом, який вносить до загального банку інформацію щодо конкретних осіб, яких розшукують, а також використовує наявну в цих банках даних інформацію стосовно для організації безпосереднього розшуку [3–5].

Генеральний секретаріат Інтерполу веде такі банки даних інформації: 1) «Особи» – дані про осіб, яких оголошено в розшук за вчинення злочинів; осіб, яких вважають безвісти зниклими; осіб, які підлягають ідентифікації (не можуть повідомити про себе відомостей у зв'язку із хворобливим станом, малолітнім віком тощо, а також невпізнані трупи); 2) банк даних щодо викрадених або втрачених документів; 3) банк даних щодо викрадених автотранспортних засобів; 4) банк даних викрадених творів мистецтв; 5) банк даних ДНК-профілів, вилучених з місць учинення злочинів на території держав – членів Інтерполу,

і ДНК-профілі злочинців; б) банк даних відбитків пальців, вилучених з місць учинення злочину, та відбитків пальців злочинців тощо.

Інформаційно-пошукова система Інтерполу захищена. Вона надає можливість отримувати інформацію працівникам, які мають до неї доступ. Необхідну інформацію можна отримати в онлайн-режимі через відповідну телекомунікаційну систему Інтерполу, зокрема стосовно осіб, яких оголошено в розшук (розшук транспортних засобів, викрадених, втрачених документів, викрадених творів мистецтва).

Територіальні підрозділи Департаменту інформаційних технологій МВС України ведуть самостійний інформаційно-пошуковий облік «Розшук осіб, які переховуються від слідства та суду». Цей облік належить до Єдиної інформаційної системи правоохоронних органів, який адмініструє МВС України, оскільки інші правоохоронні органи (Державна фіскальна служба України, Служба безпеки України тощо), попри рішення Президента й Уряду України [6; 7], досі не інтегрували власні інформаційно-пошукові системи в зазначену вище.

У криміналістичному обліку «Розшук» міститься інформація щодо осіб, які: вчинили злочини та переховуються від органів досудового розслідування та суду; втекли з-під варти або місць відбування кримінального покарання; уникають виплат за позовами підприємств й установ (боржників за позовами держави), або ухиляються від виплат коштів на утримання дітей; зникли безвісти.

Підставою для розміщення інформації в інформаційному обліку «Розшук» є складання відповідної постанови слідчим, прокурором, судом про оголошення конкретної особи в розшук (про зупинення досудового розслідування та оголошення в розшук) і заведення оперативно-розшукової справи [8; 9]. Подеколи суд ухвалює рішення щодо припинення проведення заходів для встановлення місцеперебування конкретної особи, яку оголошено в розшук, оскільки вона переховується від органів досудового розслідування та не з'являється на виклики до органу досудового розслідування [10].

Наявність інформаційних обліків, які використовують для встановлення місцеперебування осіб, оголошених у розшук, не гарантує позитивних результатів та ефективної діяльності правоохоронних органів. Одним із таких прикладів є розшук

громадянина К., який після вчинення дорожньо-транспортної пригоди з двома загиблими переховувався від органів досудового розслідування та був оголошений у розшук. Зазначена особа перебувала в міжнародному розшуку з 2007 року, переховувалася за межами України. Згодом з'явилася в Україні, однак правоохоронні органи не затримували її, адже щодо неї не було обрано запобіжного заходу. У засобах масової інформації, соціальних мережах неодноразово публікували інформацію, що К. мешкає в м. Київ [11].

Важливим під час використання інформаційно-пошукових систем у правоохоронній діяльності з розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування й суду, є належна організація взаємодії та координації діяльності окремих правоохоронних і контролюючих органів. Попри наявність нормативно-правових актів відомчого рівня щодо організації обміну інформацією та спільної діяльності, цей напрям потребує значних зусиль, зокрема щодо формування єдиної системи правоохоронних органів та об'єднання в один інформаційний ресурс всіх наявних криміналістичних та інших обліків інформації, корисної для організації розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, ухилиються від відбування кримінального покарання, безвісти зниклих.

Для встановлення місцеперебування осіб, оголошених у розшук, вирішальне значення має взаємодія територіальних підрозділів Національної поліції України та Державної прикордонної служби України. Саме завдяки обміну інформацією між цими органами розшукують осіб, які планують або переховуються за межами України. Практика свідчить про непоодинокі факти затримання оголошених у розшук осіб, які перетинали державний кордон (під час здійснення паспортного контролю). Також працівники Державної прикордонної служби України затримують під час перетину державного кордону осіб, що перебувають у міждержавному чи міжнародному розшуку. У вересні 2017 року співробітники Служби безпеки України спільно з Департаментом Інтерполу та Європолу Національної поліції України затримали зловмисника, підозрюваного в розкраданні мільйонів гривень рефінансування Національного банку України. Він перебував у розшуку з 2014 року і, використовуючи російський паспорт, намагався виїхати в Російську Федерацію [12].

Наявне інформаційно-довідкове забезпечення Державної прикордонної служби України надає реальні можливості співпраці щодо протидії не лише незаконному перетину державного кордону України, а й встановлення осіб, яких оголошено в розшук у зв'язку з учиненням ними злочинних діянь. Головним банком даних інформації для встановлення осіб, оголошених у розшук, є автоматизована база даних «Відомості щодо осіб, які перетнули державний кордон України».

Зазначена база даних належить до програмно-технічних комплексів автоматизації прикордонного контролю «Гарт-1/П» і є складовою інтегрованої інформаційно-телекомунікаційної системи «Гарт» Державної прикордонної служби України в усіх пунктах пропуску (пунктах контролю). Такий інформаційний комплекс дає змогу зберігати інформацію стосовно громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства протягом п'яти років. У разі перетину державного кордону на транспортному засобі, про це зазначають в інформаційних ресурсах цієї бази.

База даних «Відомості щодо осіб, які перетнули державний кордон України» надає можливість в автоматизованому режимі отримати весь масив інформації про конкретних осіб, які перетнули кордон: громадянство; прізвище, ім'я, по батькові; дата народження; відомості про документ, який був пред'явлений для перетину державного кордону (паспорт громадянина України; закордонний паспорт громадянина України; дипломатичний паспорт громадянина України; службовий паспорт; проїзний документ дитини; посвідчення особи моряка або посвідчення члена екіпажу; для іноземних громадян – відповідний документ (паспорт чи документ, що посвідчує особу без громадянства).

Правоохоронні органи використовують цю інформацію, щоб швидко визначити, чи перетинала державний кордон України особа, оголошена в розшук в Україні та країні, куди вона виїхала. Необхідні відомості надають правоохоронним органам у відповідь за письмовим запитом.

У цьому контексті важливим є зворотний обмін інформацією та інтеграція інформаційних ресурсів окремих правоохоронних органів, що здійснюють розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, ухиляються від відбування кримінального покарання. Практика свідчить, що

дієвим є обмін інформацією про осіб, оголошених у розшук, для здійснення контролю під час перетину державного кордону. Тобто інформація про розшукуваних осіб є складовою бази даних «Відомості щодо осіб, які перетнули державний кордон України». Таким чином, у разі перетину державного кордону особою, яку розшукують, відповідна інформація з'явиться автоматично. На цій підставі таку особу затримують і передають правоохоронним органам, що є ініціаторами розшуку.

Інформацію щодо осіб, яких оголошено в розшук, до інформаційних ресурсів Державної прикордонної служби України вносять на підставі офіційного письмового повідомлення правоохоронного органу, який здійснює чи якому доручено здійснення розшуку конкретної особи, що переховується від органів досудового розслідування чи суду. Додатком до такого письмового повідомлення є постанова органу досудового розслідування чи ухвала суду (слідчого судді) про оголошення розшуку конкретної особи. Такий порядок обміну інформацією між правоохоронними органами, що здійснюють розшук конкретних осіб, і Державною прикордонною службою України є недостатньо ефективним, оскільки надає можливість особам виїхати за межі державного кордону України до того моменту, коли інформація про них буде відображена в інформаційних ресурсах зазначеного відомства, оскільки вона не потрапляє в такі ресурси автоматично. Для цього необхідно надсилати письмове повідомлення. Для розв'язання окресленої проблеми необхідно інтегрувати інформаційні ресурси Національної поліції України щодо осіб, оголошених у розшук, до інформаційних ресурсів Державної прикордонної служби України. Це надасть можливість отримувати інформацію про таких осіб безпосередньо після внесення даних про їх розшук правоохоронними органами до відповідних інформаційних ресурсів.

Оптимальним варіантом організації роботи щодо встановлення місцеперебування осіб, оголошених у розшук, є інтегрування всіх наявних баз даних інформації, автоматизованих інформаційно-пошукових систем правоохоронних, контролюючих органів для можливості отримання необхідної інформації в режимі онлайн працівникам правоохоронних, контролюючих органів. Правоохоронець, який здійснює розшук, міг би швидко отримати відомості стосовно місцеперебування особи, яку розшукують на

території України чи за її межами. Так само він міг установити через відповідні інформаційні ресурси Національної поліції України, Державної фіскальної служби України, Міністерства юстиції України та інших державних органів про наявність: 1) зброї (мисливської, мисливської нарізної, пристроїв для відстрілу патронів із гумовими набоями); 2) у володінні автотранспортних засобів, плавзасобів; 3) судимості; 4) даних про притягнення до адміністративної відповідальності; 5) земельних ділянок; 6) квартир, будинків, садових будинків; 7) телефонів та їх номерів; 8) юридичних адрес підприємств, власником чи засновником яких є особа, оголошена в розшук; 9) банківських рахунків тощо.

Наприклад, під час перевірки документів на право володіння транспортним засобом і право керувати ним працівники Національної поліції України зупинили автомобіль ВАЗ 2109 за автоматизованими базами щодо осіб, яких оголошено в розшук, унаслідок чого було встановлено, що водія зазначеного автомобіля розшукували правоохоронні органи Івано-Франківської області [13].

Важливим аспектом інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів є збереження інформації та усунення несанкціонованого доступу до наявних інформаційних мереж. Практиці відомі випадки втрати значного обсягу інформації контролюючими органами. Зокрема, протягом 6–11 грудня 2015 року в інформаційних ресурсах Державної фіскальної служби України відбувся масштабний збій у роботі автоматизованих інформаційно-пошукових систем, що призвело до втрати близько 531 тис. електронних документів та 3,1 тис. контрольних карток (загалом понад 3 ТБайт інформації). Це було результатом недотримання правил роботи технічних засобів і браку належного контролю за діяльністю інформаційної системи, що спричинило системні помилки в збереженні інформації та її резервних копій [14].

У діяльності правоохоронних органів з розшуку осіб наявна низка інших питань об'єктивного та суб'єктивного характеру. Вжиття заходів з оптимізування інформаційного забезпечення цієї діяльності буде сприяти ефективному розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, ухиляються від відбування кримінального покарання, а також перебувають у міждержавному чи міжнародному розшуку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Катеринчук І. П. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів України / І. П. Катеринчук // Процесуальні та криміналістичні аспекти досудового розслідування : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 14 квіт. 2016 р.). – Одеса : ОДУВС, 2016. – С. 5–6.
2. Розшук терористів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/category/1124714>. – Назва з екрана.
3. В аеропорту Бориспіль затримали трьох громадян з Ізраїлю та Грузії, які знаходились в міжнародному розшуку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ck.strichka.com/article/34250146>. – Назва з екрана.
4. У «Борисполі» затримали росіянина, якого шукає Інтерпол [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kiev.pravda.com.ua/news/56448ff828625/>. – Назва з екрана.
5. У «Борисполі» затримали шахрая, який понад 15 років був у розшуку Інтерполу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wz.lviv.ua/news/159326-u-boryspoli-zatrymaly-shakhraia-iaiyi-ponad-15-rokiv-buv-u-rozshuku-interpolu>. – Назва з екрана.
6. Про Єдину комп'ютерну інформаційну систему правоохоронних органів з питань боротьби зі злочинністю [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 31 січ. 2006 р. № 80/2006. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/2006>. – Назва з екрана.
7. Про затвердження державної програми інформаційно-телекомунікаційного забезпечення правоохоронних органів, діяльність яких пов'язана з боротьбою із злочинністю [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квіт. 2009 р. № 321. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2009-p. – Назва з екрана.
8. Кримінальне провадження № 12014100100000791 від 28 січ. 2014 р. Шевченківського УП ГУНП в м. Києві за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України.
9. Кримінальне провадження № 4201400000000630 Генеральної прокуратури України 2014 р. за ознаками вчинення

кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 27, ст. 340 КК України.

10. Суд зобов'язав слідство негайно припинити розшук Портнова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/news/2015/11/13/7088579/?attempt=1>. – Назва з екрана.

11. Затримання Калиновського: правоохоронці залишилися корумпованими – Кочетков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://newsradio.com.ua/2015_09_29/Zatrimannja-Kalinovskogo-pravoohoronc-zalishilisja-korumpovanimi-Kochetkov-4367/. – Назва з екрана.

12. СБУ затримала фігуранта справи з розкрадання мільйонів гривень рефінансування Нацбанку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ssu.gov.ua/ua/news/1/category/2/view/3909#.cvwQNNFe.dpbs>. – Назва з екрана.

13. На Дніпропетровщині затримано крадія, який перебував у розшуку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dniprograd.org/2016/03/05/na-dnipropetrovshchini-zatrimano-kradiya-yakiy-perebuvav-u-rozshuku_44269#sthash.ZjrSxf1F.dpuf. – Назва з екрана.

14. 3 баз фіскальної служби втрачено понад 500 тис. документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nnovosti.info/news/z_baz_fiskalnoji_sluzhbi_vtracheno_ponad_500_tis_dokumentiv-5293.html. – Назва з екрана.

REFERENCES

1. Katerynchuk, I.P. (2016). Informatsiine zabezpechennia diialnosti pravookhoronnykh orhaniv Ukrainy [Information support of the activity of law enforcement authorities of Ukraine]. *Protsesualni ta kryminalistychni aspekty dosudovoho rozsliduvannia, Procedural and forensic aspects of pre-trial investigation: Proceedings of the international Scientific and Practical Conference*. Odesa: ODUVS (pp. 5-6) [in Ukrainian].

2. Rozshuk terorystiv [The search for terrorists]. (n.d.). www.npu.gov.ua. Retrieved from <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/category/1124714> [in Ukrainian].

3. V aeroportu Boryspil zatrymaly trokh hromadian z Izrailiu ta Hruzii, iaki znakhodylys v mizhnarodnomu rozshuku [Boryspil airport detained three Israeli and Georgian citizens who were in international search]. (n.d.). ck.strichka.com. Retrieved from <http://ck.strichka.com/article/34250146> [in Ukrainian].

4. U Boryspoli zatrymaly rosiianyna, iakoho shukaie Interpol [In Boryspol detained a Russian, whom Interpol is looking for]. (n.d.). kiev.pravda.com.ua. Retrieved from <http://kiev.pravda.com.ua/news/56448ff828625/> [in Ukrainian].

5. U Boryspoli zatrymaly shakhraia, yakyi ponad 15 rokiv buv u rozshuku Interpolu [In Boryspil detained a scammer who had been in search of Interpol for more than 15 years]. (n.d.). *wz.lviv.ua*. Retrieved from <http://wz.lviv.ua/news/159326-u-boryspoli-zatrymaly-shakhraia-iakyyi-ponad-15-rokiv-buv-u-rozshuku-interpolu> [in Ukrainian].

6. Ukaz Prezidenta Ukrainy pro Yedynu kompiuternu informatsiinu systemu pravookhoronnykh orhaniv z pytan borotby zi zlochynnistiu: vid 31 sich. 2006 r. No. 80/2006 [Decree of the President of Ukraine on the Unified Computer Information System of the Law Enforcement Bodies on the Fighting of Crime from January 31, 2006, No. 80/2006]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/2006> [in Ukrainian].

7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy pro zatverdzhennia derzhavnoi prohramy informatsiino-telekomunikatsiinoho zabezpechennia pravookhoronnykh orhaniv, diialnist yakykh poviazana z borotboiu iz zlochynnistiu: vid 8 kvit. 2009 r. No. 321. [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on approval of the state program of information and telecommunication support of law enforcement agencies, whose activities are related to the fight against crime from April 8, 2009, No. 321]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2009-n [in Ukrainian].

8. *Kryminalne provadzhennia No. 12014100100000791 vid 28 sich. 2014 r. Shevchenkivskoho UP HUNP v m. Kyievi za oznakamy vchynennia kryminalnogo pravoporushennia, peredbachenoho ch. 1 st. 121 KK Ukrainy* [Criminal proceedings No. 12014100100000791 dated January 28, 2014, Shevchenkivskiy GP of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in Kiev on the grounds of a criminal offense, stipulated in Part 1 of Art. 121 of the Criminal Code of Ukraine] [in Ukrainian].

9. *Kryminalne provadzhennia No. 4201400000000630 Heneralnoi prokuratury Ukrainy 2014 r. za oznakamy vchynennia kryminalnogo pravoporushennia, peredbachenoho ch. 3 st. 27, st. 340 KK Ukrainy* [Criminal proceedings No. 4201400000000630 of the General Prosecutor's Office of Ukraine in 2014 on the grounds of a criminal offense provided for in Part 3 of Art. 27, Art. 340 of the Criminal Code of Ukraine] [in Ukrainian].

10. Sud zoboviazav slidstvo nehajno pryпыnyty rozshuk Portnova [The court ordered the investigation to immediately stop the search for Portnov]. (n.d.). *www.pravda.com.ua*. Retrieved from <http://www.pravda.com.ua/news/2015/11/13/7088579/?attempt=1> [in Ukrainian].

11. Zatrymannia Kalynovskoho: pravookhorontsi zalyshylysia korumpovanymy - Kochetkov [Kalinovsky's detention: law enforcement officers remained corrupt - Kochetkov]. (n.d.). *newsradio.com.ua*. Retrieved from http://newsradio.com.ua/2015_09_29/Zatrimannja-Kalinovskogo-pravookhoronc-zalishilisja-korumpovanymi-Kochetkov-4367/ [in Ukrainian].

12. SBU zatrymala fihuranta spravy z rozkradannia milioniv hryven refinansuvannia Natsbanku [The SBU detained the person involved in the theft of millions of hryvnia to refinance the National Bank]. (n.d.). *ssu.gov.ua*. Retrieved from <https://ssu.gov.ua/ua/news/1/category/2/view/3909#.cvwQNNFe.dpbs> [in Ukrainian].

13. Na Dnipropetrovshchini zatrymano kradiia, yakyi perebuval u rozshuku [In the Dnipropetrovsk region, the stolen who was wanted was arrested]. (n.d.). *dniprograd.org*. Retrieved from http://dniprograd.org/2016/03/05/na-dnipropetrovshchini-zatrymano-kradiya-yakyyi-perebuval-u-rozshuku_44269#sthash.ZjrSxf1F.dpuf [in Ukrainian].

14. Z baz fiskalnoi sluzhby vtracheno ponad 500 tys. dokumentiv [Over fifty thousand documents were lost from the fiscal services]. (n.d.). *nnovosti.info*. Retrieved from http://nnovosti.info/news/z_baz_fiskalnoi_sluzhbi_vtracheno_ponad_500_tis_dokumentiv-5293.html [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 06.09.2017
